

Załącznik nr 3

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej z oceny realizacji zaleceń

Nazwa kierunku studiów: zarządzanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Wyższa Szkoła Zarządzania
i Bankowości w Krakowie

Data przeprowadzenia powtórnego postępowania oceniającego:
20.11.2021

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 452/2021 Prezydium PKA z dnia 10 czerwca 2021 r.	5
3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń	8
4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa	17
5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale	17
5.1. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	_ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Wiesław Ciechomski, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
2. mgr Hanna Chrobak-Marszał, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Powtórna ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości, została przeprowadzona na wniosek Uczelni, tj. zgodnie z art. 242 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.).

Poprzednia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku akademickim 2020/2021. W jej rezultacie Uchwałą nr 275/2021 z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie powtórnej oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonym w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie, na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, Prezydium PKA wydało ocenę pozytywną na okres 2 lat, tj. do roku akademickiego 2022/2023. Zgodnie z § 5 tej Uchwały, Uczelnia złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej, wnioskując o przyznanie pozytywnej oceny programowej na okres 6 lat. Uchwałą nr 452/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku zarządzanie, Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej utrzymało w mocy pozytywną ocenę programową na okres 2-letni, tj. do roku akademickiego 2022/2023, uznając jednocześnie jako kryterium 1 jako spełnione.

Uczelnia pismem z dnia 2 września 2021 r. zwróciła się do Polskiej Komisji Akredytacyjnej z wnioskiem o wcześniejsze przeprowadzenie oceny na tym kierunku w trybie art. 242 ust. 3 ustawy, przedstawiając jednocześnie raport z działań naprawczych. Przychylając się do prośby Uczelni, Prezydium PKA w Uchwale nr 997/2021 z dnia 7 października 2021 r. wyznaczyło do powtórnej oceny programowej kierunek zarządzanie w roku akademickim 2021/2022.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem z realizacji zaleceń przekazanych przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz w sprawie ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w sposób zdalny, zgodnie z obowiązującą procedurą. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie raportu z realizacji zaleceń, na którym obecne były także Władze Uczelni. Drugie z zaplanowanych spotkań odbyło się z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na tym kierunku. Przeprowadzono także zdalne hospitacje zajęć dydaktycznych oraz dokonano przeglądu wylosowanych prac dyplomowych. Podczas spotkania podsumowującego pracę zespołu oceniającego dokonano wstępnej oceny stopnia realizacji zaleceń.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego – w załączniku nr 2.

2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 452/2021 Prezydium PKA z dnia 10 czerwca 2021 r.

W uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 452/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy sformułowało następujące zalecenia związane ze zidentyfikowanymi uchybieniami w procesie nauczania:

w odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się uszczegółowienie treści programowych przekazywanych w ramach poszczególnych zajęć oraz dostosowanie treści programowych do 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach pierwszego stopnia oraz 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach drugiego stopnia.
2. Zaleca się dostosowanie treści programowych określonych dla zajęć, w ramach których kształtowane są kompetencje językowe studentów odpowiednio do poziomu B2 na studiach pierwszego stopnia oraz B2+ na studiach drugiego stopnia.
3. Zaleca się dostosowanie zakresu literatury rekomendowanej studentom studiów pierwszego i drugiego stopnia do treści programowych przypisanych do zajęć oraz uaktualnienie literatury.
4. Zaleca się prawidłowy dobór form zajęć do zakładanych efektów uczenia się w przypadku zajęć grafika rastrowa i wektorowa oraz laboratorium multimedialne na studiach pierwszego stopnia, które zaplanowano jako konwersatoria, a osiągnięcie efektów uczenia się wymaga formy laboratorium. Zasadna jest również korekta nieprawidłowo dobranych narzędzi dydaktycznych, np. dla zajęć marketing internetowy, prawo, gdzie jako narzędzia wskazano „rozwiązywanie zadań”.
5. Zaleca się właściwe oszacowanie nakładu pracy studenta w ramach różnych form zajęć i indywidualnej pracy studenta związanej z tymi zajęciami, a także zapewnienie spójności między wskazanymi formami zajęć (np. e-learningiem), a bilansem nakładu pracy studenta.
6. Zaleca się wyeliminowanie licznych przypadków zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w których część nakładu pracy studenta przypisano do formy „inne” nie wskazując, co kryje się po tą nazwą i które efekty uczenia się są tam osiągnane oraz jak są weryfikowane. Np. na studiach pierwszego stopnia do „inne” wliczono: marketing – 30 godzin, reklama i sponsoring – 30 godzin, kreatywność i perswazja w reklamie – 25 godzin, badania marketingowe – 25 godzin. Na studiach drugiego stopnia: finanse i księgowość w łańcuchu dostaw – 20 godzin, psychologia w zarządzaniu – 15 godzin.
7. Zaleca się odstąpienie od zaliczania praktyk studenckich w oparciu o pracę zawodową.
8. Zaleca się wprowadzenie skutecznych działań pro jakościowych, które zapobiegą powstawaniu zdiagnozowanych nieprawidłowości w przyszłości.

Zgodnie z stanowiskiem Prezydium PKA wyrażonym w uchwale nr 452/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. Uczelnia podjęła działania naprawcze, ale nie obejmują one wszystkich kwestii objętych zarzutem. W opinii Prezydium PKA nakład pracy przeznaczony na zajęcia z języka angielskiego/niemieckiego Business English/Wirtschaftsdeutsch na studiach drugiego stopnia wynoszący odpowiednio 40h (plus 10h na studiowanie literatury) nie gwarantuje nabycia kompetencji językowych na poziomie B2+, zwłaszcza przy wymaganiach wstępnych na poziomie B1 dla Business English. Ponadto, w nawiązaniu do wcześniejszej oceny zalecenia wprowadzenia jednoznaczności interpretacyjnej, zakresowej oraz zwiększenia precyzji w ocenie możliwości osiągnięcia efektu i jego weryfikacji, przykład translacji efektów kierunkowych K_K01 i K_K05 na wskazane w sylabusach językowych efekty przypisane do

zajęć jest doskonałym przykładem takiego woluntaryzmu interpretacyjnego, jakiego należałoby unikać, by móc jednoznacznie weryfikować osiągnięte efekty uczenia się. W tej części zarzut pozostaje w mocy.

Dobór podręczników powinien gwarantować osiągnięcie efektów uczenia się na zakładanym poziomie zaawansowania. Zaawansowany stopień, w jakim wybrane fakty, obiekty i zjawiska, oraz dotyczące ich metody i teorie, wyjaśniające złożone zależności między nimi, wymaga do sięgania do wiedzy najnowszej, gdyż w takich uwarunkowaniach przyszli absolwenci będą realizowali swoją działalność profesjonalną. Kwestionowany podręcznik Altkorna istotnie należy do klasyki podręczników marketingowych, ale jego ostatnie wydanie jest z 2004 roku. Bez wskazania innych, nowych źródeł literaturowych poczyniona przez ekspertów PKA uwaga dotycząca tego podręcznika jest z pewnością zasadna. Podobne zastrzeżenia dotyczą uczelnianego skryptu Informatyka. Prezydium PKA zgłasza zastrzeżenie, czy szerzej nieznany skrypt uczelniany, wydany w roku 2012, jest ciągle aktualny i może być źródłem zaawansowanej wiedzy. Podobne zastrzeżenia budzi kwestia badań operacyjnych i podręcznika do nauki teorii pochodzącego z roku 2001. Zalecenie dotyczące przeglądu i uaktualnienia zalecanej literatury i dostosowanie jej do stopnia zaawansowania przekazywanej wiedzy pozostaje w mocy.

Nowa Procedura w zakresie odbywania i zaliczenia praktyk studenckich nie eliminuje możliwości odbywania praktyki w miejscu wykonywania przez studenta pracy zawodowej. Punkt 4 Procedury odbywania i zaliczenia praktyk studenckich na studiach pierwszego i drugiego stopnia mówi bowiem, że „student może samodzielnie wskazać instytucję, która wyrazi gotowość do przyjęcia na praktykę ...”. Żaden z elementów Procedury – porozumienie o współpracy, karta przebiegu praktyki, opinia zakładu pracy, zaświadczenie o odbyciu praktyki studenckiej, ramowy program studiów, nie wyklucza możliwości realizacji praktyki studenckiej w miejscu zatrudnienia na podstawie indywidualnej, zawodowej działalności studenta realizowanej w trakcie studiów. Skuteczność procedury, czyli poprawność wyboru miejsca praktyki pod kątem możliwości realizacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk będzie można ocenić w trakcie kolejnej wizytacji.

w odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się określenie kryteriów, na podstawie których wyznaczania jest ocena oraz usunięcie nieprawidłowości w zakresie weryfikacji efektów uczenia się: np. na studiach pierwszego stopnia w części kart przedmiotów metody weryfikacji efektów uczenia się opisano zbyt ogólnikowo („średnia ocen uzyskanych podczas zajęć” bez podania, co będzie przedmiotem tych ocen - np. badania marketingowe, marketing, marketing internetowy, reklama i sponsoring). Bardzo ogólnikowo opisano także metodę weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk („zaliczenie w oparciu o dzienniczek praktyk”). Ponadto przyjęte metody weryfikacji nie pozwalają na ocenę wszystkich efektów uczenia się, np. efektem przypisanym do zajęć badania marketingowe jest „pracuje w zespole projektowym”, jednocześnie w ramach metod weryfikacji efektów nie przewidziano projektu. Na studiach drugiego stopnia należy wyeliminować przypadki weryfikacji umiejętności przy wykorzystaniu testu (np. audyt i rewizja finansowa).
2. Zaleca się wzmocnienie opieki promotorskiej nad jakością prac dyplomowych i wyeliminowanie licznych uchybień merytorycznych, formalnych i edytorskich zidentyfikowanych w trakcie wizytacji.
3. Zaleca się wprowadzenie skutecznych działań pro jakościowych, które zapobiegają powstawaniu zdiagnozowanych nieprawidłowości w przyszłości.

Zgodnie z stanowiskiem Prezydium PKA wyrażonym w uchwale nr 452/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. Wnioskodawca skorygował sylabusy w części dotyczącej weryfikacji efektów uczenia się oraz w kwestiach weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk gdzie wprowadzono nowe procedury. Ocena losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych wskazuje na ich zróżnicowany poziom merytoryczny i szereg uchybień takich jak brak części metodycznej tj. brak celu, hipotezy i metod badawczych, brak lub lakoniczne wnioski, braki literaturowe etc. (str. 53-62 raportu). Stwierdzono przy tym, że Uczelnia nie prowadzi systemowej jakościowej analizy prac etapowych i dyplomowych w celu oceny ich zgodności z poziomem i profilem studiów. Tym samym konkluzja wnioskodawcy jakoby zarzut był bezprzedmiotowy, mija się ze stanem faktycznym. Zalecenie wzmocnienia opieki promotorskiej nad jakością dyplomowych w celu wyeliminowania uchybień merytorycznych i formalnych oraz edytorskich jest zasadne i pozostaje w mocy. Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż Uczelnia wdrożyła stosowne procedury projakościowe, ale ich skutki będzie można ocenić dopiero podczas kolejnej wizytacji.

w odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się zmianę struktury zatrudnienia w taki sposób, by zwiększyć wśród nauczycieli akademickich udział przedstawicieli dyscypliny wiodącej (nauki o zarządzaniu i jakości) oraz osób posiadających aktualny dorobek naukowy w tej dyscyplinie.
2. Zaleca się podjęcie działań na rzecz podniesienia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia (np. w zakresie umiejętności aktywizowania studentów, przygotowywania i wykorzystywania właściwych materiałów dydaktycznych, pełnego korzystania z możliwości, które dają platformy nauczania zdalnego). Efekty działań deklarowanych przez Uczelnię w odpowiedzi na raport z wizytacji są odroczone w czasie, dlatego ich ocena będzie możliwa dopiero w trakcie kolejnej wizytacji.

Zgodnie z stanowiskiem Prezydium PKA wyrażonym w uchwale nr 452/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. wskazano analizując dorobek naukowy kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia dydaktyczne na studiach drugiego stopnia, że tylko 6 osób posiada dorobek naukowy w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Kadra akademicka prowadząca zajęcia na wizytowanym kierunku w zdecydowanej większości legitymuje się publikacjami w Zeszytach Naukowych wydawanych przez Uczelnię. W dorobku wykładowców brakuje publikacji w zewnętrznych wydawnictwach naukowych, tylko sporadycznie pojawiają się monografie i rozdziały w monografiach. W przypadku części tzw. praktyków pojawiały się wątpliwości związane z aktualnością ich kontaktów (doświadczenia) z praktyką gospodarczą. Taka struktura kwalifikacji stanowi potencjalne zagrożenie dla jakości kształcenia na ocenianym kierunku oraz dla rozwoju kierunku i wymaga podjęcia ze strony Uczelni stosownych działań. Powyższe potwierdza zasadność sformułowanego przez PKA zalecenia, które pozostaje w mocy.

Wnioskodawca podjął szereg działań na rzecz podniesienia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie zajęć prowadzących w trybie zdalnym. Są to działania idące we właściwym kierunku, ale ich skuteczność w zakresie sposobu prowadzenia zajęć czy przygotowania materiałów dydaktycznych (prezentacji) będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji.

w odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się zwiększenie skuteczności wewnętrznego systemu jakości kształcenia w celu eliminacji zidentyfikowanych nieprawidłowości, w szczególności związanych z koncepcją kształcenia,

realizacją programu studiów, metodami weryfikacji efektów uczenia się, kompetencjami dydaktycznymi kadry akademickiej.

Zgodnie z stanowiskiem Prezydium PKA wyrażonym w uchwale nr 452/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. Uczelnia podjęła właściwe działania naprawcze. Wprowadzone procedury uwzględniają zalecenia sformułowane w uchwale nr 275/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 kwietnia 2021 r. W procedurze dotyczącej odbywania i zaliczania praktyk stwierdzono uchybienie, które nie eliminuje możliwości zaliczania praktyki na podstawie pracy zawodowej. Wpływ wprowadzonych procedur na jakość kształcenia będzie można określić podczas kolejnej wizytacji. Zarzut należy zatem częściowo podtrzymać.

3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń

Działania podjęte przez Uczelnię w odniesieniu do kryterium 2:

1. Pierwsze z zaleceń w ramach kryterium nr 2 dotyczyło konieczności uszczegółowienia treści programowych oraz ich dostosowania do poziomu 6 PRK na studiach I stopnia i poziomu 7 PRK na studiach II stopnia. Uczelnia opracowała komplet nowych kart zajęć do wszystkich przedmiotów przewidzianych w programach studiów I i II stopnia. Elementem każdego sylabusu są zmodyfikowane treści programowe zestawione odrębnie dla poszczególnych form zajęć, w tym dla wykładów i ćwiczeń. Treści programowe są odpowiednio rozwinięte obejmując co najmniej kilkanaście szczegółowych zagadnień. Odpowiadają one także aktualnemu stanowi praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Treści programowe dostosowano do 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach pierwszego stopnia oraz 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach drugiego stopnia. Należy uznać, iż Uczelnia wprowadziła w programie studiów zalecane zmiany, co pozwala na osiągnięcie efektów uczenia się przyjętych dla kierunku na studiach I i II stopnia. Realizację zalecenia nr 1 ocenia się pozytywnie.
2. Drugie z zaleceń sformułowanych w ramach analizowanego kryterium dotyczyło potrzeby dostosowania treści programowych określonych dla zajęć, w ramach których kształtowane są kompetencje językowe studentów odpowiednio do poziomu B2 na studiach I stopnia oraz B2+ na studiach II stopnia. Uczelnia wprowadziła stosowne korekty w kartach zajęć z języków obcych. Dodano szereg zagadnień gramatycznych i leksykalnych związanych z kształtowaniem kompetencji językowych. Są one ujęte w sposób sekwencyjny czyli odrębnie dla każdego semestru, w którym prowadzone są lektoraty oraz inne przedmioty w języku obcym i wskazują na progresywne opanowywanie języka obcego wymagane dla studiów I stopnia na poziomie B2 ESOKJ oraz II stopnia na poziomie B2+ ESJOK. Uczelnia zrealizowała tym samym powyższe zalecenie.
3. W zaleceniu 3 wskazano na konieczność dostosowania zakresu literatury rekomendowanej studentom studiów I i II stopnia do treści programowych przypisanych do zajęć oraz uaktualnienie literatury. Uczelnia wypełniła powyższe zalecenie. Każdy z sylabusów zawiera właściwą literaturę podstawową i uzupełniającą (z reguły od 3 do 5 pozycji dla każdej z nich). Jest to literatura odpowiednio dobrana pod względem zakresu merytorycznego oraz jej aktualności.
4. Zalecenie w ramach analizowanego kryterium 2 dotyczyło dokonania korekty w doborze form następujących zajęć: *grafika rastrowa i wektorowa* oraz *laboratorium multimedialne* na studiach I stopnia, które zaplanowano jako konwersatoria, a osiągnięcie efektów uczenia się wymaga formy

laboratorium. Ponadto za zasadną uznano również korektę nieprawidłowo dobranych narzędzi dydaktycznych, np. dla zajęć *marketing internetowy, prawo*, gdzie jako narzędzia wskazano „rozwiązywanie zadań”. Uczelnia w sposób kompleksowy odniosła się do powyższych uwag i dokonała korekty w zapisie form prowadzenia zajęć *grafika rastrowa i wektorowa* oraz *laboratorium multimedialne*. Zajęcia te zawsze były realizowane w formie laboratoriów natomiast do sylabusów omyłkowo wpisano inną formę zajęć. Skorygowano również zakwestionowane narzędzia dydaktyczne. W przypadku *prawa* metodę „rozwiązywanie zadań” zamieniono na „rozwiązywanie kasusów” zaś w przypadku *marketingu internetowego* wskazano jako narzędzie „rozwiązywanie case study”. Zalecenie zostało zrealizowane.

5. W zaleceniu 5 wskazano na potrzebę właściwego oszacowania nakładu pracy studenta w ramach różnych form zajęć i indywidualnej pracy studenta związanej z tymi zajęciami, a także na potrzebę zapewnienia spójności między wskazanymi formami zajęć (np. e-learningiem), a bilansem nakładu pracy studenta. Uczelnia podejmując realizację tego zalecenia wskazała na stosowanie tak zwanego *blended learning*, co zostało uwzględnione w skorygowanych sylabusach. Ponadto uzupełniono informacje o obciążeniu godzinowym studentów pracą nad projektami. Zatem odnosząc się do uwagi dotyczącej właściwego oszacowania nakładu pracy studenta w ramach różnych form zajęć i indywidualnej pracy studenta oraz zapewnienia spójności między stosowanymi formami zajęć, a bilansem nakładu pracy studenta Uczelnia ujęła ten element programu studiów w kartach przedmiotów. W standardowym układzie przyjętym dla wszystkich zajęć obejmuje on:

- godziny wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia i studentów (wykłady, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria),
- e-learning,
- przygotowanie do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury,
- przygotowanie projektu,
- przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia,
- inne (np. esej, prezentacja, referat, koreferat, sprawozdanie z wykonanych zadań)
- oraz łączny nakład pracy studenta.

Z przedłożonej zespołowo oceniającemu PKA dokumentacji wynika, że zapewniona została wewnętrzna spójność pomiędzy wskazanymi formami zajęć, a bilansem nakładu pracy studenta. W odniesieniu do poszczególnych zajęć podawana jest liczba godzin przewidzianych dla danego ich rodzaju. Należy uznać, że sposób oszacowania nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć jest poprawny i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Powyższe zalecenie zostało zatem zrealizowane.

6. W zaleceniu 6 podkreślono, iż zasadne jest wyeliminowanie licznych przypadków zajęć na studiach I i II stopnia, w których część nakładu pracy studenta przypisano do formy „inne” nie wskazując, co kryje się po tą nazwą i które efekty uczenia się są tam osiągnane oraz jak są weryfikowane. Np. na studiach I stopnia do kategorii „inne” wliczono: *marketing* – 30 godzin, *reklama i sponsoring* – 30 godzin, *kreatywność i perswazja w reklamie* – 25 godzin, *badania marketingowe* – 25 godzin. Na studiach II stopnia: *finanse i księgowość w łańcuchu dostaw* – 20 godzin, *psychologia w zarządzaniu* – 15 godzin. W raporcie z realizacji zaleceń Uczelnia dokonała poszerzenia możliwości wyboru przez wykładowcę większej liczby rozmaitych form pracy własnej studenta, które dotychczas sumowały się w ramach wspólnej pozycji „inne.” Są to przykładowo esej, prezentacja, referat, koreferat, sprawozdanie z wykonanych zadań. Zalecenie w tym zakresie należy uznać za zrealizowane.

7. W zaleceniu 7 do kryterium 2 oceny programowej za konieczne uznano odstąpienie od zaliczania praktyk studenckich w oparciu o pracę zawodową. Uczelnia bowiem nie może zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia. Powyższe zalecenie odstąpienia od zaliczania praktyk studenckich w oparciu o pracę zawodową opiera się na stwierdzeniu, że Uczelnia w przedstawionej PKA skorygowanej procedurze odbywania i zaliczenia praktyk studenckich na studiach I stopnia nie wykluczyła jednoznacznie możliwości realizacji praktyki studenckiej w miejscu zatrudnienia na podstawie indywidualnej, zawodowej działalności studenta realizowanej w trakcie studiów. Zgodnie z obowiązującym w Uczelni Regulaminem studiów a także Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia studenci zobowiązani są do odbycia praktyk w wymiarze wynikającym z obowiązującego dla danego kierunku, poziomu kształcenia i programu studiów. Student może samodzielnie wskazać instytucję, która wyrazi gotowość jego przyjęcia na praktykę lub zostać skierowany na Uczelnię. Zaliczenia praktyki dokonuje Dziekan w oparciu o kartę przebiegu praktyk, dzienniczek, opinie zakładowego opiekuna. WSZJK nie przewiduje możliwości zaliczania praktyk na innych podstawach, w szczególności w miejscu zatrudnienia na podstawie wykonywanej pracy zawodowej.

W odpowiedzi na zalecenie zawarte w Raporcie Zespołu Oceniającego PKA Uczelnia wdrożyła proces ankietyzacji studentów w odniesieniu do praktyk i zmodyfikowała Procedurę nr WSZJK_04 dotyczącą odbywania i zaliczania praktyk studenckich wprowadzając zapis dotyczący oceny formalnych kryteriów, jakie musi spełnić miejsce odbywania praktyk studenckich oraz wizytacji praktyki zawodowej. Należy także wskazać, że w odpowiedzi na raport z wizytacji oraz w Raporcie z realizacji zaleceń Uczelnia poinformowała, że odstąpi z rokiem akademickim 2021/2022 od zaliczania praktyk studenckich w oparciu o pracę zawodową. Uczelnia zmodyfikowała w związku z tym procedurę nr WSZJK_4 dotyczącą odbywania i zaliczania praktyk studenckich, usuwając zapis zezwalający na zaliczanie praktyki studenckiej na podstawie wykonywanej przez studenta pracy zawodowej przed rozpoczęciem studiów. W załączonej do raportu naprawczego dokumentacji Uczelnia przedstawiła imienne wykazy studentów i firm, w których odbyli oni praktykę zawodową. W wykazie za lata 2016-2021 znajduje się ponad 300 przedsiębiorstw i instytucji, natomiast imienny wykaz miejsc realizacji praktyk zawodowych przez studentów kierunku w roku akademickim 2020/2021 liczy 143 pozycje. Dobór miejsc praktyk jest prawidłowy.

Warto również podkreślić to, że podczas wizytacji władze Uczelnia wyjaśniły, że w roku akademickim 2020/21 w związku ze stanem epidemii wdrożone zostały rozwiązania wynikające z komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (obecnie Ministerstwo Edukacji i Nauki) opublikowanego w dniu 17.06.2020 r. na stronie Ministerstwa oraz komunikatu dotyczącego Ograniczenia prowadzenia zajęć w siedzibie uczelni w związku z COVID19 wydanych na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 października 2020 r. w sprawie czasowego funkcjonowania niektórych podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki w związku zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID19 (Dz. U. 2020, poz. 1835). Komunikat i rekomendacje Ministra dopuszczały możliwość stosowania alternatywnych formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się związanych z praktykami zawodowymi. W związku z tymi regulacjami Rektor dopuścił możliwość zaliczenia praktyki zawodowej (w okresie obowiązywania wytycznych, zaleceń i komunikatu) na podstawie pracy zawodowej wykonywanej przez studenta.

Jak już wspomniano w roku akademickim 2021/22 Uczelnia odstąpiła od zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej przez studenta pracy zawodowej.

Podsumowując należy stwierdzić, że regulacje obowiązujące w Uczelni od roku akademickiego 2021/2022 nie stwarzają możliwości zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej przez studenta pracy zawodowej i takie decyzje nie są podejmowane. Uczelnia wypełniła zatem treść zalecenia zawartego w Uchwale, o której mowa na wstępie.

8. W ostatnim zaleceniu dotyczącym kryterium nr 2 wskazano na potrzebę stosowania skutecznych działań pro jakościowych, które zapobiegą powstawaniu zdiagnozowanych nieprawidłowości w przyszłości. Uczelnia zmodyfikowała procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, których celem jest antycypowanie i przeciwdziałanie skutkom uchybień zdiagnozowanych podczas poprzedniej oceny jakości kształcenia na kierunku. Przyjęte rozwiązania pro jakościowe posiadają kompleksowy charakter i są oceniane pozytywnie. Ich dokładniejszy opis znajduje się przy ocenie kryterium nr 10.

Działania podjęte przez Uczelnię w odniesieniu do kryterium 3:

1. W zaleceniu 1 do kryterium nr 3 oceny programowej wskazano na konieczność określenia kryteriów, na podstawie których wyznaczana jest ocena oraz usunięcie nieprawidłowości w zakresie weryfikacji efektów uczenia się: np. na studiach I stopnia w części kart przedmiotów metody weryfikacji efektów uczenia się opisano zbyt ogólnikowo („średnia ocen uzyskanych podczas zajęć” bez podania, co będzie przedmiotem tych ocen - np. *badania marketingowe, marketing, marketing internetowy, reklama i sponsoring*). Bardzo ogólnikowo opisano także metodę weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk („zaliczenie w oparciu o dzienniczek praktyk”). Ponadto przyjęte metody weryfikacji nie pozwalają na ocenę wszystkich efektów uczenia się, np. efektem przypisanym do zajęć *badania marketingowe* jest „pracuje w zespole projektowym”, jednocześnie w ramach metod weryfikacji efektów nie przewidziano projektu. Na studiach II stopnia należy wyeliminować przypadki weryfikacji umiejętności przy wykorzystaniu testu (np. *audyt i rewizja finansowa*).

Uczelnia opracowała komplet nowych kart zajęć do wszystkich przedmiotów przewidzianych w programach studiów I i II stopnia. Uczelnia dokonała odpowiedniej korekty sylabusów doprecyzowując i uszczegóławiając stosowane metody i formy weryfikacji efektów uczenia się, a rozwiązania przyjęte w odniesieniu do poszczególnych zajęć są, co do zasady, prawidłowo dobrane. Zalecenie należy tym samym uznać za zrealizowane.

2. W zaleceniu 2 podkreślono potrzebę wzmocnienia opieki promotorskiej nad jakością prac dyplomowych i wyeliminowanie licznych uchybień merytorycznych, formalnych i edytorskich zidentyfikowanych w trakcie wizytacji.

Oceniając realizację tego zalecenia należy stwierdzić, że proces dyplomowania ujęty jest w Regulaminie studiów. Tytuł pracy powinien być adekwatny do kierunku studiów. Ponadto opiekunem naukowym pracy dyplomowej powinien być nauczyciel akademicki legitymujący się posiadaniem tytułu lub stopnia naukowego. Uczelnia przygotowała zestawienie, z którego wynika, że w roku akademickim 2020/2021 w proces dyplomowania zaangażowanych było 16 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych i 28 adiunktów oraz że promotorami w co trzeciej pracy dyplomowej byli profesorowie lub doktorzy habilitowani.

Wyszczególnienie	Obrony prac licencjackich		Obrony prac magisterskich		Obrony ogółem	
	N	%	N	%	N	%
Prof. dr hab. oraz dr hab.	35	30,4	53	26,1	88	28,0

Dr	80	69,6	150	73,9	230	72,0
Razem	115	100,0	203	100,0	318	100,0

Powyższe zestawienie uwzględnia stan na dzień 25.08.2021 r. gdy około 60% studentów przystąpiło do egzaminu dyplomowego.

Władze Uczelni stwierdziły także, iż Uczelnia posiada autorskie systemy intranetowe wspomagające proces opieki nad dyplomantami, które pozwalają między innymi na śledzenie wersjonowania pracy, komentowanie, etc. Są one również zintegrowane z Jednolitym Systemem Antyplagiatowym, co gwarantuje rzetelność tego procesu. Prace są weryfikowane cząstkowo, co służy bieżącej opiece promotora, zarówno w warstwie merytorycznej, jak też technicznej. Ponadto konsultacje merytoryczne i redakcyjne odbywają się na spotkaniach seminaryjnych lub poprzez sieć intranetową SUSZI/SAKE.

Szczegółowe regulacje dotyczące procesu dyplomowania określone są w Procedurze nr WSZJK_5 prowadzenia i weryfikacji pracy dyplomowej. Uwzględniają one w szczególności charakter pracy, metodykę, korzystanie ze źródeł, jej strukturę, wymogi edytorskie. Uczelnia opracowała także instrukcję odnoszącą się do prac dyplomowych - „Standard pisania pracy dyplomowej na kierunkach o profilu praktycznym w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie” dostępną na stronie internetowej. Określono w niej wymagania dotyczące charakteru pracy i jej struktury, wymagania edytorskie, metodyczne, źródłowe oraz związane z częścią empiryczną pracy. Praca licencjacka powinna opierać się na co najmniej 20 pozycjach literaturowych, w tym kilku pozycjach obcojęzycznych. Zawarty w niej rozdział empiryczny powinien być poprzedzony pytaniami badawczymi. Ponadto w ramach zajęć *wprowadzenie do metodologii badań ekonomicznych* studenci uczą się praktycznego planowania i realizacji badań z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych, a także interpretacji i analizy zebranego materiału badawczego.

Reasumując, regulacje dotyczące procesu dyplomowania są prawidłowe, w szczególności stawiają właściwe wymagania w odniesieniu do prac dyplomowych na kierunku, na studiach I i II stopnia o profilu praktycznym oraz odpowiednio porządkują przebieg przygotowania pracy i jej oceny przez promotora i recenzenta. Uczelnia w ramach dokumentacji dołączonej do raportu z działań naprawczych przedstawiła obszerne sprawozdanie z realizacji procedury nr WSZJK_12 oceny rzetelności recenzji prac dyplomowych dla kierunku. Zawiera ono opis procedury oraz rezultaty oceny 40 wylosowanych prac dyplomowych (po 20 dla studiów I i II stopnia). W przekazanej zespołowi oceniającemu PKA dokumentacji znajduje się komplet arkuszy recenzji tych prac sporządzonych przez promotorów i recenzentów. Powyższe działania potwierdzają dbałość Uczelni o zapewnienie należytej jakości prac dyplomowych oraz rzetelności sporządzanych recenzji. W recenzjach wskazane zostały braki i błędy oraz sformułowane rekomendacje.

Ponadto zespół oceniający dokonał oceny 5 losowo wybranych prac dyplomowych z listy 318 obronionych. Nieliczne z tytułów owych 318 prac odbiegają od kanonu kierunku i ciążą w stronę kierunku finanse i rachunkowość. Są to przykładowo:

- Inwestycje finansowe podejmowane przez jednostkę samorządu terytorialnego na przykładzie gminy Nowy Sącz;
- Skutki rozwiązań prawnych dotyczących podatku od towarów i usług na działalność finansową przedsiębiorstw;
- Analiza finansowa jako efektywne narzędzie oceny działalności przedsiębiorstwa oraz jego sytuacji finansowej na przykładzie Firmy Wawel S.A.

W ponad 97% przypadków problematyka prac prawidłowo lokuje się w kanonie kierunku zarządzanie. Niektóre spośród tematów podjętych przez seminarzystów są bardzo oryginalne i szkoda, że nie zostały wylosowane przez zespół oceniający PKA. Są to np.

- Organizacja i zarządzanie działalnością reklamową w Kazachstanie;
- Źródła finansowania służby zdrowia w Norwegii;
- Analiza strategii marketingowej Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie.

Promotorami wylosowanych 5 prac dyplomowych byli nauczyciele akademicki ze stopniami naukowym doktora habilitowanego lub doktora posiadający odpowiednie kwalifikacje i dorobek naukowy w zakresie tematyki prac. Charakter prac był adekwatny do praktycznego profilu kształcenia. Poświęcono je następującym zagadnieniom:

- Wykorzystanie trendów żywieniowych w strategiach marketingowych w branży spożywczej (praca licencjacka);
- Kształtowanie wizerunku silnej marki na przykładzie firmy Apple (praca licencjacka);
- Rola kobiet w zarządzaniu (praca magisterska);
- Rozwój procesów logistyczno-transportowych w handlu suplementami oraz odżywkami sportowymi na przełomie XX i XXI wieku (praca magisterska);
- Analiza znaczenia korytarzy transportowych transeuropejskiej sieci TEN-T w projektowaniu łańcuchów dostaw (praca magisterska).

Szczegółowe informacje na temat poziomu merytorycznego wylosowanych prac oraz zasadności ocen wystawionych w recenzjach zawarto w załączniku nr 4. W konkluzji zespół oceniający PKA stwierdza, iż zapewniona została odpowiednia opieka promotorska nad pracami dyplomowymi, której efekty są potwierdzone przez jakość prac na studiach I i II stopnia.

3. W zaleceniu 3 podkreślono potrzebę wprowadzenia skutecznych działań projakościowych, które zapobiegą powstawaniu zdiagnozowanych nieprawidłowości w przyszłości. Uczelnia zmodyfikowała procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, których celem jest antycypowanie i przeciwdziałanie skutkom uchybień zdiagnozowanych podczas oceny jakości kształcenia na kierunku. Przykładowe przyjęte rozwiązania, które będą w przyszłości zapobiegać nieprawidłowościom w procesie dyplomowania to opracowanie i implikacja Procedury nr WSJK_5 prowadzenia i weryfikacji pracy dyplomowej, a także systematyczne hospitacje zajęć dydaktycznych, w tym seminariów dyplomowych. Zespół oceniający po zapoznaniu się z aktualnymi sylabusami uważa, że określone w nich metody i formy weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteriów oceniania dla poszczególnych zajęć zostały sformułowane właściwie i pozwalają na ocenę osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Przyjęte rozwiązania projakościowe posiadają kompleksowy charakter i są oceniane pozytywnie.

Działania podjęte przez Uczelnię w odniesieniu do kryterium 4:

1. Pierwsze z zaleceń w ramach kryterium 4 dotyczyło zmiany struktury zatrudnienia w taki sposób, by zwiększyć wśród nauczycieli akademickich udział przedstawicieli dyscypliny wiodącej (nauki o zarządzaniu i jakości) oraz osób posiadających aktualny dorobek naukowy w tej dyscyplinie. Uczelnia w celu optymalizacji struktury kwalifikacji kadry dydaktycznej poinformowała, że począwszy od roku akademickiego 2021/2022 podjęto współpracę z czterema nauczycielami akademickimi:
 - prof. zw. dr hab. nauk ekonomicznych (*marketing międzynarodowy* – II st., wykład),
 - dr hab. nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (*zarządzanie kompetencjami* – I st., wykład),
 - dr w dyscyplinie ekonomia i finanse (*ekonomia menedżerska*, I st., wykład i ćwiczenia),

- dr w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (*podstawy pracy projektowej*, I st., wykład i ćwiczenia).

Dwoje spośród wyżej wymienionych wykładowców to samodzielni pracownicy naukowcy, a dwoje pozostałych to adiunkci. Zespół oceniający PKA odnosi się pozytywnie do podjętych działań. Warto w tym miejscu nadmienić, że władze Uczelni argumentują, że potencjał kadrowy jest silną stroną kształcenia na kierunku zarządzanie, co wybrzmiewało również w poprzednich raportach z wizytacji PKA (np. prowadzonej w dniach 21-22.11.2014).

W roku akademickim 2021/2022 zajęcia dydaktyczne na kierunku prowadzić będzie łącznie 71 nauczycieli akademickich, w tym:

- 18 samodzielnych pracowników naukowych,
- 30 adiunktów
- 23 magistrów.

Dominuje grupa nauczycieli akademickich z dorobkiem naukowym z dyscyplin, do których przypisany jest kierunek, to jest nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów: 33 osoby (w tej liczbie są profesorowie, doktorzy habilitowani i doktorzy) oraz pozostałych dyscyplin 14 nauczycieli, w tym: nauk inżynieryjno-technicznych (9 osób), matematyki (2 osoby), nauk prawnych (2 osoby), nauk humanistycznych (1 osoba). Z kolei asystenci (23 osoby) posiadają wykształcenie oraz praktyczne doświadczenie zawodowe (a niekiedy również dorobek naukowy) z obszaru nauk o zarządzaniu i jakości. Spośród 18 samodzielnych pracowników naukowych wielu legitymuje się (poza dorobkiem naukowym) również aktualnym doświadczeniem praktycznym, nabytym jako menedżerowie średniego i wyższego szczebla, w tym w pracy w radach nadzorczych spółek giełdowych. Na pozytywną ocenę struktury kwalifikacji kadry wpływ ma również fakt, że podczas poprzedniej zdalnej wizytacji, dokonanej w dniach 5-6 grudnia 2020 r., nie stwierdzono przypadków błędnej obsady zajęć. Wszystkie przedmioty z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości prowadzą nauczyciele akademicy z dorobkiem naukowym z tej dyscypliny lub legitymujący się odpowiednim doświadczeniem praktycznym w tym zakresie. Zalecenie należy tym samym uznać za zrealizowane.

2. W zaleceniu 2 wskazano na potrzebę podjęcia działań na rzecz podniesienia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia (np. w zakresie umiejętności aktywizowania studentów, przygotowywania i wykorzystywania właściwych materiałów dydaktycznych, pełnego korzystania z możliwości, które dają platformy nauczania zdalnego).

Uczelnia podjęła szereg działań w reakcji na zalecenie dotyczące podniesienia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia (w tym kształtowania umiejętności aktywizowania studentów, przygotowywania i wykorzystywania materiałów dydaktycznych, korzystania ze wszystkich możliwości, które oferują platformy nauczania zdalnego). Zajęcia dydaktyczne na kierunku prowadzone są przez zespół 71 wykładowców (na studiach I-go stopnia 59 nauczycieli akademickich, z wyłączeniem zajęć *seminarium dyplomowe*, a na studiach II-go stopnia, z wyłączeniem zajęć *seminarium magisterskie* 34 osoby). Wykładowcy ci zgodnie ze wskazaną obsadą zajęć są w przeważającej mierze zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. W grupie tej są nauczyciele akademicy o znacznym dorobku naukowym, a wielu dysponuje wieloletnią praktyką w zakresie prowadzonych zajęć.

W początkowym etapie, czyli wiosną 2020 r., całkowite przejście na nauczanie zdalnie z wykorzystaniem platformy MS Teams, w związku z ogólnie wprowadzonymi regulacjami na

czas pandemii, mogło chwilowo niekorzystnie wpłynąć na jakość kształcenia, w tym na zapewnienie interakcji wykładowców ze studentami.

Władze Uczelni podjęły szereg aktywnych działań w celu wdrożenia społeczności akademickiej do powszechnego korzystania z metod i technik e-learningu. W szczególności były to cykliczne szkolenia dotyczące stosowania e-learningu w aspekcie metodycznym i technicznym, zapewnienie wykładowcom i studentom zdalnego dostępu do laboratoriów komputerowych Uczelni, wprowadzenie dyżurów specjalistów w zakresie technik informatycznych w celu wspierania procesu nauczania. Szkolenia te zostały nagrane i są na bieżąco dostępne dla nauczycieli akademickich. Zorganizowano 9 zdalnych kursów:

- 1) wprowadzenie do MS Teams,
- 2) tworzenie konsultacji i dyżurów na platformie SUSZI i MS Teams,
- 3) zasady tworzenia zdalnych lekcji w tym tematy zaawansowane,
- 4) język angielski w MS Teams,
- 5) osadzanie nagrań w SAKE,
- 6) zmiany interfejsu MS Teams,
- 7) nowe zasady uprawnień studentów w MS Teams,
- 8) korzystanie z kanałów MS Teams,
- 9) zdalny dostęp do uczelnianych sal komputerowych.

Należy wskazać, że Uczelnia nie tylko zapewniła niezbędne wsparcie we wskazanych zakresach, ale także podjęła weryfikację jego skuteczności. W ramach dokumentacji załączonej do raportu z realizacji działań naprawczych Uczelnia przedstawiła Sprawozdanie z realizacji Procedury nr WSZJK_07 hospitacje zajęć dydaktycznych za rok akademicki 2020/2021. W semestrze letnim roku akademickiego 2020/21 przeprowadzono zdalne hospitacje 12 zajęć dydaktycznych, w tym 6 zajęć na studiach I-go stopnia (co stanowiło ok. 10% składu osobowego) oraz 6 zajęć na studiach II-go stopnia (co stanowiło ok. 18% składu osobowego), uwzględniając ponadto formę zajęć, czyli wykłady oraz ćwiczenia. Podkreślić warto także fakt zwiększenia liczby hospitacji zajęć dydaktycznych w porównaniu do sytuacji sprzed pandemii oraz poszerzenie składu zespołu hospitującego. Hospitacje potwierdziły dobre przygotowanie nauczycieli akademickich do zajęć, przekazywanie studentom z wyprzedzeniem materiałów dydaktycznych, aktywizowanie ich przez prowadzących w zakresie odpowiadającym formie zajęć. Jednocześnie dostrzeżono pewne niedociągnięcia w realizacji zajęć i sformułowano rekomendacje zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości procesu nauczania. Zidentyfikowane problemy były omawiane na spotkaniach z wykładowcami.

Poza hospitacjami zajęć Uczelnia kontynuowała stosowany od wielu lat proces oceny zajęć przez studentów. Jest on przedmiotem Procedury nr WSZJK_6 oceny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne przez studentów. Analiza wyników ankiet przeprowadzonych w semestrze letnim 2020/2021 wskazuje, że studenci najwyżej oceniali:

- prowadzenie zajęć w sposób punktualny i regularny (4,79),
- stosunek prowadzącego do studentów (4,78),
- jasne i zrozumiałe kryteria oceny (4,77),
- powiązanie rozważań teoretycznych z praktyką (4,66),
- zaś najniżej prowadzenie zajęć w sposób interesujący (4,51).

Z wynikami zapoznawani są nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na kierunku.

W trakcie wizytacji zespół oceniający przeprowadził zdalne hospitacje zajęć odbywających się w formie stacjonarnej z 2 przedmiotów:

- *zarządzanie wizerunkiem* - ćwiczenia

- *metody twórczego rozwiązywania problemów* - ćwiczenia

Tematyka prowadzonych zajęć była zgodna z sylabusem przedmiotu. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia wykazali się dobrym przygotowaniem merytorycznym. Forma realizacji zajęć była dostosowana do ich charakteru i polegała na pracy w grupach, interakcji z prowadzącym zajęcia oraz prowadzeniu dyskusji i zadawaniu pytań. Na zajęciach korzystano z prawidłowo dobranych materiałów dydaktycznych. Do prowadzenia zajęć wykorzystano właściwie dobrany sprzęt. Szczegółowe informacje na temat hospitowanych ćwiczeń zawarto w załączniku nr 5.

Scharakteryzowane powyżej działania, które zostały podjęte przez Władze Uczelni potwierdzają wprowadzenie systemowych projakościowych przedsięwzięć na rzecz podniesienia kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej. Zespół wizytujący ocenia, że będą one zapobiegać powstawaniu potencjalnych nieprawidłowości w przyszłości. Uchybienie podniesione w zaleceniu nr 2 do kryterium nr 4 uznaje się zatem za naprawione.

Działania podjęte przez Uczelnię w odniesieniu do kryterium 10:

1. W jednym zaleceniu odnoszącym się do kryterium nr 10 wskazano na potrzebę zwiększenia skuteczności wewnętrznego systemu jakości kształcenia w celu eliminacji zidentyfikowanych nieprawidłowości, w szczególności związanych z koncepcją kształcenia, realizacją programu studiów, metodami weryfikacji efektów uczenia się oraz kompetencjami dydaktycznymi kadry akademickiej.

Uczelnia szczegółowo przedstawiła działania podjęte w celu wyeliminowania uchybień zdiagnozowanych podczas poprzedniej oceny programowej przeprowadzonej na kierunku zarządzanie w dniach 5-6 grudnia 2020 r. Podczas wizytacji w dniu 20 listopada 2021 r. zespół oceniający uznał, że podjęte i wdrożone przez Uczelnię działania są adekwatne i wyeliminowały zidentyfikowane uprzednio nieprawidłowości. Warto przy tym nadmienić, że funkcjonowanie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia było już 10-krotnie oceniane przez Polską Komisję Akredytacyjną w ramach wizytacji na trzech kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni:

- zarządzanie (2004, 2009, 2010, 2015, 2021),
- finanse i rachunkowość (2009, 2015, 2021),
- informatyka (2005, 2006, 2011, 2017).

Przekazana zespołowi oceniającemu w ramach dokumentacji obecnie obowiązująca wersja WSZJK została zaktualizowana i pochodzi z 2021 r. Zawiera ona kompleksowe rozwiązania odnoszące się do jakości kształcenia w Uczelni ujęte w 16 procedurach. Przeprowadzona przez zespół oceniający PKA w ramach obecnej oceny analiza rozwiązań w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia wskazuje, że Uczelnia dokonała w nim wskazanych w zaleceniach zmian i zastosowała je w praktyce.

Zespół oceniający stwierdza, że w zakresie sformułowanych w Uchwale 452/2021 Prezydium PKA zaleceń zostały zmodyfikowane i wdrożone odpowiednie procedury WSZJK:

1. W odniesieniu do realizacji programu studiów:
 - Procedura nr WSZJK_1 zatwierdzanie i modyfikacja programów studiów
 - Procedura nr WSZJK_2 przygotowywanie i modyfikacja kart przedmiotów
 - Procedura nr WSZJK_4 odbywania i zaliczania praktyk studenckich
2. W odniesieniu do weryfikacji efektów uczenia się:
 - Procedura nr WSZJK_3 weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się
3. W odniesieniu do kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej:

- Procedura nr WSZJK_6 oceny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne przez studentów
 - Procedura nr WSZJK_07 hospitacje zajęć dydaktycznych
4. W odniesieniu do procesu dyplomowania:
- Procedura nr WSZJK_5 prowadzenia i weryfikacji pracy dyplomowej
 - Procedura nr WSZJK_12 oceny rzetelności recenzji prac dyplomowych.

Procedury te zawierają niezbędne regulacje we wskazanych zakresach. Dokładną ich charakterystykę zawarto w 18 załącznikach do raportu Uczelni z realizacji zaleceń. Można na tej podstawie stwierdzić, że w obecnej formie wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest prawidłowo skonstruowany i skuteczny w działaniu. Wprowadzone przez Uczelnię systemowe działania projakościowe doprowadziły do wyeliminowania zdiagnozowanych w ramach poprzedniej oceny uchybień. Ponadto przyjęcie zasad wewnętrznej ewaluacji działań systemu niewątpliwie podniesie jego skuteczność.

4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa

Uczelnia przedstawiła w ramach dokumentacji następujące informacje o zmianach związanych z kierunkiem zarządzanie wprowadzonych od roku akademickiego 2021/2022:

1. plan studiów wraz z zaktualizowanymi kartami zajęć. Program studiów został pozytywnie zaopiniowany przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Program studiów został przyjęty Uchwałą Senatu z dnia 27.08.2021 r. w sprawie zatwierdzenia programu studiów na kierunku zarządzanie na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2021/2022;
2. cztery karty informacyjne dotyczące dorobku naukowego oraz praktycznego doświadczenia zawodowego 4 nowozatrudnionych nauczycieli akademickich: profesora tytularnego, doktora habilitowanego i dwóch doktorów.

5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale

Analiza dokumentów przekazanych w ramach postępowania oceniającego oraz informacji i wyjaśnień uzyskanych w trakcie wizytacji w dniu 20 listopada 2021 roku prowadzi do wniosku, że Uczelnia wyeliminowała wskazane w Uchwale Prezydium PKA nr 452/2021 nieprawidłowości:

1. Uczelnia dokonała korekty treści programowych ujętych w kartach przedmiotów. Treści te są odpowiednio uszczegółowione, dostosowane do aktualnego stanu wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek studiów, a także w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy przewidzianego dla absolwentów. Treści programowe są adekwatne do praktycznego profilu kształcenia.
2. Uczelnia dostosowała treści programowe w ramach zajęć z języka obcego w zakresie umożliwiającym nabycie kompetencji językowych na poziomie B2 na studiach I stopnia i B2+ na studiach II stopnia.

3. Uczelnia wprowadziła wymagane korekty oszacowania nakładu pracy mierzone liczbą punktów ECTS w sposób wskazujący na możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przyjętych dla ocenianego kierunku.
4. Uczelnia dokonała korekty metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dokonując ich doprecyzowania i prawidłowego odniesienia do formy zajęć.
5. Uczelnia dokonała zmian w zakresie organizacji praktyk zawodowych, a w szczególności warunków zaliczania praktyk zawodowych wskazując kryteria odnoszące się do wyboru miejsc praktyki i eliminując możliwość ich zaliczania w oparciu o wykonywaną pracę zawodową. Zmodyfikowane rozwiązania są prawidłowe. Uwzględniają one obecnie obowiązujące regulacje prawne, w świetle których Uczelnia nie może zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia.
6. Uczelnia dokonała uszczegółowienia metod i form weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteriów oceniania osiągnięcia efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do umiejętności, w zakresie wskazanym w zaleceniach.
7. Uczelnia wzmocniła opiekę promotorską nad jakością prac dyplomowych i podjęła działania pozwalające na usunięcie zidentyfikowanych uchybień w pracach dyplomowych. Ocena losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich potwierdza pozytywne zmiany w tym obszarze. Każda wylosowana praca posiada odpowiednio rozbudowaną część metodyczną, a jej problematyka właściwie lokuje się w kanonie kierunku. Ponadto prace dyplomowe zawierają niezbędny dla profilu praktycznego pierwiastek empiryczny.
8. Dążąc do poprawy struktury kwalifikacji kadry akademickiej Uczelnia podjęła współpracę z czterema nowymi wykładowcami, w tym dwoma samodzielnymi pracownikami naukowymi i dwoma doktorami. Przy ocenie kwalifikacji kadry należy podkreślić, iż nie stwierdzono przypadków niewłaściwej obsady zajęć dydaktycznych. Podjęte działania ocenia się zatem pozytywnie.
9. Uczelnia podjęła należyte działania na rzecz podniesienia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Na zajęciach prowadzonych z zastosowaniem metod aktywizujących studenci są zaangażowani w przebieg zajęć, do zajęć przygotowywane są materiały dydaktyczne wykorzystywane w ich trakcie. Zarówno spotkanie z przedstawicielami kadry akademickiej, jak i hospitacje wybranych ćwiczeń potwierdzają dobre przygotowanie nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć oraz poprawny dobór metod i materiałów dydaktycznych.
10. Uczelnia dokonała kompleksowych projakościowych korekt w procedurach WSZJK, które wyeliminowały dotychczasowe uchybienia i pozwoliły na zwiększenie skuteczności rozwiązań systemowych.

Działania podjęte przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Bankowości w Krakowie ocenia się jako autentyczne (a nie jedynie fasadowe), zakrojone na szeroką skalę oraz skuteczne. Pozwoliły one na wyeliminowanie wszystkich nieprawidłowości zidentyfikowanych w Uchwale Prezydium PKA nr 452/2021.

Przewodniczący zespołu oceniającego
Dr hab. Wiesław Ciechowski